

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislava
 čís. 25448/III. a 1925

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — filler.
 Nyiltéri közlemények garmond
 soronként — filler.

Gyakori hirdető- és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árendájában részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.

Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklám-
 cikkeket a kiadónvtaliba kérjük utasítani.

A lap kiadója: NYITRAI és TÁRSA.

Többször előfordult,

hogy öregemberek azzal a panasz-
 szal állítottak be szerkesztőségünkbe,
 hogy a hatóság nem akarja folyó-
 sítani számukra az állami aggkori
 segélyezés összegét, illetve nem
 akarja felvenni őket a segélyezett
 sorába. Azzal utasították el őket,
 hogy nekik az a segély nem jár —
 szólott az elkeseredett panasz, —
 amelyhez még azt tették hozzá az
 öregek: hát mi nem vagyunk éppen
 olyan öregek, mint azok akik kap-
 nak segélyt, vagy nem vagyunk
 éppen úgy állampolgárai ennek a
 köztársaságnak? Kérjük ügyünket
 kiszkereszteni.

De mielőtt ezen öregemberek
 ügyét kiszkeresztettük volna, fel-
 mentünk érdeklődni az illetékes tiszt-
 viselőhöz, hogy miért utasította el
 őket? A tisztviselő a törvényre hi-
 vatkozott. Hát nem minden örege
 egyformán vonatkozik a törvény?
 Bizony nem, hangzott a tisztviselő
 válasza, mert az állami aggkori se-
 gélyezésről szóló 1929—43. sz. tör-
 vény csak azokra a támasz nélküli
 öregekre vonatkozik, akik az 1926.
 év július hó elsején elérték életük
 hatvanadik évét. Tehát nem minden
 arra rászoruló egyén részesül ebben
 a segélyben aki betölti életének 60.
 évét, hanem csakis azok, akik a jel-
 zett időben töltötték be ezt a kort.

Ugyanis amikor ezt a törvényt
 megalkották, arra számítottak az
 illetékesek, hogy a többi aggastyán
 szociális segélyére vonatkozó tör-
 vényt majd később alkotják meg.
 Erről azonban azóta megteledez-
 tek, így tehát csak ez a kategória
 kapja a segélyt s nem csoda, hogy a
 többi sok szegény embernek szív-
 fájdalmat okoztak, bármily csekély
 is az a bizonyos aggkori segély ösz-
 szege, mert a tisztas munkában el-
 töltött évtizedek után, a súlyos köz-
 gazdasági krízis által kiforgatva eg-
 zisztenciájukból, bizony nem képesek
 megérteni az olyan törvényt, amely
 az egyikre vonatkozik, míg a má-
 sikra nem, az egyik kaphat pár száz
 korona évi segélyt, állami könyör-
 adományt, a másik pedig nem, ami-
 kor életkörülményeik máskülönb-
 teljesen megegyeznek.

Hovatovább mind több közöttünk
 a gyáripár konkurenciája által eg-
 zisztenciájától megfosztott s anyá-
 gilag teljesen tönk्रे ment kisiparos,
 ami időszerűvé teszi, hogy felidéz-
 zük a régi kormányigéretet ezek
 állami aggkori segélyére vonatkozó
 törvény megalkotására vonatkozóan.

Van ugyan egy törvény, az 1925.
 évi 148. számú, amely kimondja, hogy
 az önálló üzemek tulajdonosainak
 szociális biztosítását az »Önálló
 Egyének Biztosító Intézete« viszi
 keresztül, amely rokkantsági és agg-
 kori járadékot, özvegyi és árvajá-
 radékot vagy végkielégítést hivatott
 nyújtani tagjainak. Ez a törvény
 azonban nem került végrehajtásra
 és sajnos, a kisiparosok nem képe-
 sek olyan kollektív gondolkodásra,
 hogy maguk kezdeményezésére al-
 kotnák meg szociális biztosításukat,
 noha a mai közgazdasági viszonyok
 és a mind bizonytalanabbá váló jövő
 elég nagy mementó gyanánt lebeg
 fölöttük. A munkásokról, úgy ahogy,
 gondoskodik a szociális biztosítás,
 a kereskedők — köztük a lévai ke-
 reskedők is, — már előrehaladt tár-
 gyalásokat folytatnak a testületi szoci-
 ális biztosítás valamilyen formában
 való megalkotása érdekében, ami
 jelentős halálzási segélyben, vagy
 életjáradékban, esetleg mindakettő-
 ben nyilvánulna meg. Csupán a kis-
 iparosok nagy osztálya az, amely
 a kietlen jövő előtt állva: mélan
 várja szomorú sorsának beteljesedé-
 sét, anélkül, hogy komolyan foglal-
 kozna szociális biztosításának élet-
 bevágó problémájával. Ők azok,
 akikről még saját maguk is megfe-
 ledkeznek!

50 százalék a járási pótdadó.

A lévai járás képviselőtestülete a napok-
 ban tartotta ülését dr. Zosák András járási
 főnök elnöklétével.

Dr. Kmoskó Béla a járási hivatal épü-
 letének hozzájárulási összege ügyénél meg-
 állapította, hogy az állami pénzbeli hozzájár-
 ulás hiánya miatt már évek óta késik a já-
 rás székház megépítése. A város által e célra
 vásárolt épület évek óta fogyasztja a kama-
 tokat s nem hoz annyit hasznát sem, hogy
 abból a város a kamatokat fizethetné, java-
 solja, hogy a kamatterhekhez a járás is jár-
 uljon hozzá és indítványt tesz annak meg-
 állapítására, hogy vajjon miként lett ez az
 épület vásárlási ügy a járási képviselőtes-
 tületben bereferrálva, hogy azt a képviselőtes-
 tület annak idején jóváhagyta.

A járási képviselőtestület dr. Kmoskó
 javaslatait nem fogadta el, hanem kimondta,
 az egyharmadrésnyi hozzájárulást és azt,
 hogy az állami hozzájárulás ügyében inter-
 veniál.

Ugyancsak dr. Kmoskó Béla tette szóvá
 a lévai vasuti átjáró tarthatatlan voltát, mert
 egy nagyforgalmú országutat szel keresztül,
 olyan primitív sorompóval, amely ilyen hely-
 lyen nem felel meg a szükséges óvintézké-

déseknek és már sok szerencsétlenség történt
 itt emiatt.

Az elnök a felszólásra megállapította,
 hogy a járási hivatal ebben az ügyben a
 vasuti igazgatóságnál interveniált, azonban
 a kérést elutasították. Dr. Kmoskó indítvá-
 nyára az akció újbóli megindítását a képv-
 selőtestület elhatározta.

Ugyancsak szóvattette dr. Kmoskó a
 vasuti állomás melletti állapotot, ahol a vas-
 utasok állami bérháza mellett az építkezés
 következtében egy nagy mélyedés alakult ki
 az utasten, amely esős időben megteleik vizel
 és szinte lehetetlenné teszi a közlekedést.
 A képviselőtestület elhatározta, hogy a kér-
 dés megfelelő megoldására megkeresi a vas-
 uti igazgatóságot. Majd a keramit ut régóta
 vajudó ügyét tette szóvá dr. Kmoskó.

Nagykoszmály község kölcsonst kért a
 Garamon védőtöltés építésére. Az állam 80
 százalékkal járul a gátépítéshez, a hiányzó
 20 százalékra a község kölcsonst vesz fel, a
 járás kezessége mellett. Horhi község panasz-
 szára az újonnan épített hid torkolatának
 alkalmatlansága megállapítására a helyszini
 szemlét elrendelte.

A lévai országos kórház fejlesztésével
 kapcsolatban dr. Kmoskó megjegyzi, hogy a
 kórház megnagyobbításával mindjobban sza-
 porodik a szennyvíz is, amit az Ördögárokba
 eresztenek a kórházból, azonban az Ördög-
 árok tisztításával a kórház nem tördök, így
 a tisztítás terhe a parttulajdonos gazdákra
 hárul.

Az előadó ezután beteresztette a járás
 1934. évi költségvetését. Szükséglet 412,460 K,
 fedezet 44,600 K, hiány 367,860 K, amely-
 nek fedezésére ötven százalékos járási pót-
 adó kivetését szavazta meg a képviselőtes-
 tület, éppen úgy mint már évek óta.

A költségvetés jelentősebb tételei:

Járási székház építéséhez hozzájárulás
 72,000 K, szociális és humanus szükségletek
 70,000 K, járási menházhoz hozzájárulás
 20,000 K, egészségügyi rovat 13,500 K, föld-
 művelés 10 000 K, közlekedés, utak 120,000
 K, egyletek és kulturális intézmények támo-
 gatása 20,000 K. E tételnél dr. Kmoskó a
 magyar kulturális célok fokozottabb, arány-
 lagos támogatását kérte.

Miért nincsen magyar tanítási óra is a rádióban?

Szepesi Gyula írja a Magyar
 Tanítóban ezt a figyelemre
 méltó cikket, mely a magyar
 szülőköt különösen érdekli.

Tanítási órát hirdetett a rádió, persze
 szlovák nyelven. Iskolánk szlovák osztályai-
 nak növendékei izgatottan nyitásgnek fel-
 alá a folyosókon a tízperces szünet aiant, várják
 osztálytanítójukat, aki hazament a vevőké-
 szlékért. A magyar osztályok tanulócserege
 kíváncsi tekintettel kiseri iskolatársai sürgé-
 sít-forgását, a csengetés hangjára eszomor-
 rodva, lehorgaszott fejfel sorakozik. Lábuji-
 hegyen óvakodik el a szlovák osztály előtt,
 hátha elkaphatná egy-egy hangját a bent
 működő titkokzat masinának.

Hát mi, magyar tanítók, a gondjainkra bizott gyerekeseknek miért nem tudjuk megszerezni ezt a gyönyörűséget? Szlovenszko két hatalmas rádióadó állomása, kitűnő, csaknem zavartalan hullámhosszain miatt nem akar módot nyújtani a több, mint 70.000 magyar iskolás gyereknek, hogy ő is élvezze a modern technika e csodálatos misztériumát? Lehet, hogy az a gyakorlati tanítás, mely a rádióban közvetítésre kerül, nem is mindenkor hívós, annál mi otthon jobbat, tökéletesebbet is tudunk adni, szemléltető és egyéb segédeszközök igénybevételeivel több eredményt is tudunk produkálni, de azzal a szuggesztív erővel, mely a XX. század e nagyszerű alkotásának hangszórójából a gyermek lelke felé árad, versenyezni nem tudunk. Egy kézenkapott élmény ez, melyet Köztestársaságunk magyar gyermekesre sajátolatosan nélkülöz. Vagy szükséges és fehér lapon hangsúlyozni, hogy milyen utólrhetetlen előnyöket élvez az a szlovák, vagy cseh gyermek, aki minden hét kedd és péntek délutánján korának megfelelő szórázókató előadást, meséket, cserkészörtöneteket, utazási kalandokat hall a rádióból? Pedig ezeknek a gyermekeknek gazdag ifjúsági könyvtár is áll rendelkezésükre, míg a magyar gyerekek részére csak most kezd lassan, csigalépcsőben fejlődni egy kisebbségi, szlovenszko magyar gyermekujáság — és ifjúsági irodalom.

Hogy ez a szerencsétlen állapot még most is így áll fenn — ne tagadjuk — abban mi is bűnösök vagyunk. A magyar tanítóóság mindenbe belenyugó tunyaságból elmulasztotta felhívni az illetékesek figyelmét a vizsátságra. (Kivételt képez a mi indítványunk, melyet az ifjúsági magyar előadások leadására vonatkozólag tettünk, s amelyre az „illetékesek” — nem is válaszoltak... Szerk.) A Rádió Journal magánvállalkozás állami felügyelet alatt. Lehetetlenségnek tartom, hogy annak igazgatósága az előfizetők tekintélyes számának, a magyar szülő és tanító társadalom egységes követelésének, már csak üzleti szempontok miatt is, helyt nem adna. Nem lehet ennek ellene vetni még bizonyos

presztizs okokat sem. A Csehszlovák köztársaság különböző nemzetiségű és nyelvű polgárok lakóhelye, kik egyenlő kötelességek mellett egyenlő jogok élvezményesei is. Így van az lefektetve az Alkotmánylevelében, így valja ezt hazánk legelső polgára, dr. Masaryk Tamás is. A presztizs okokon ugy is rést ütött a naponkénti magyar nyelvű hírszórás és a heti egy-egy magyar óra. Tagadom, hogy az állam presztizsének ártana az, ha a magyar gyermekek is kapnának hetenként 1—1 tanítási órát, sőt állitom, hogy egyenesen használna, mert ez országunk demokratikus bennezettségéé mellett még eklatásabban demonstrálna. Mert vajjon árt-e Svájcnak, hogy Gmf. Sottens állomása francia—német—olasz nyelvek dolgozik, vagy csorbult-e a franciák hazájukbeli szupremáciája azért, hogy Strassburg francia és német nyelven szórja híreit? Csökkent-e Belgium presztizsét az, hogy flamand előadásokat is közvetít?

Ez év tavaszán a külföldi állomások hallgatására vonatkozólag törvény készült, melynek — politikai okai vannak. De a kulturális cél minél tökéletesebb elérésé érdekében az ithoni állomásokot nyelviileg, tartalmilag fejleszteni kell. Merészelem ezt a kifejezést alkalmazni: tartalmilag, mert az eddig uzusban levő heti 1—1 magyar óra előadói és előadásai távrolról sem reprezentálják a csehszlovákiai magyarság szellemiségét. Hogy sorainkból kik és milyen anyaggal jutnak a mikrofon elé, azt valami különleges módszerrel válogatják össze, melytől igen messze van az esztétika frontja és röfje. Arról nem is beszélék, hogy a bemonodók hogyan török kerékbe a magyar nyelvet, bár a Rádió Journalnál magam is ismerek magyarul tökéletesen beszélő alkalmazottakat.

Testvéreim! A rádió ma olyan közhasználati intézmény, mint a posta, vagy a vasut. Miképpen még soha senkinek sem utasították vissza magyarul címzett levelét, vagy podgyászát, így a rádió is nyelvi és nemzetiségi különbség nélkül mindnyájunk érdekeit egyformán kötelese szolgálja. Ne engedjük hát magyar gyermekeinket sóvárgó szemmel

leskelődni a szlovák osztályok ajtajain, hanem a Szülői Szövetségekben foglalkozva e kérdéssel, társadalmi uton igyekezzünk megszervezni és illetékesek elé vinni azt a kérésünket, hogy előfizetésünkért legalább hetenként egyszer a magyar gyermekek is kapjanak tanítási és meseórákat. Nem hihetem el, hogy a szlovenszko magyar szülő és tanító társadalom ezen egységes kívánásága elől a Rádió Journal valami ürügyvel kitérje!

URAM ISTEN . . .

Hajlongtak a vén gesztenyék,
Mikor mellem ültél,
Áldom Isten azt a percet,
Hogy hozdám kerülél.
Hozzám ért a kezéd lassan
Simogatam lágyan,
Uram! Isten! Nem kell semmi,
Ez volt minden vágyam . . .

Uram Isten, nem kell semmi,
Van már üdvösségem,
Hogy ezt a szép, boldog órát
Ideadtad nekem!
Verhesz most már, ahogy akarsz,
Üldözhet az átok:
Uram Isten! Ezért Neked
Mindent megbocsájtok . . .

Heckmann István zenéje. REV JÓZSEF dr.

A MEGÁLMODOTT KENYÉR.

Fáradtan, munkából tért haza az anya,
S lelkeről a terhet nem vetette le.
Lelkében virrasztottak a fekete gondok,
Szíve alatt pihent egyetlen gyermeke.

Mire megjön: kenyér sem lesz az asztalon.
Hiába keresi az édesanyja mellett,
Kiapadt a holnap, a legdrágább folyó,
— Nem adhatja gyermekeknek az ételét . . .

Keserű gondok között virraszt az anya,
Egy várja a világra szegény kis gyermekét.
A gyermek fejét az anya szívére hajtva
Álmodja meg a holnap keserű kenyéret . . .
SASS JÁNOS.

Magyarok a magyar nyelvről.

A kereszténység felvételével a magyar nyelvű, szóbeli, világi, naiv, nemzeti irodalom felett kialakult a vallásos szellemű latin, írott, egyházi, tudós, nemzetközi irodalom, mely fél-érv alatt egyetleneszer említi meg amaz Gellért püspök ismert mondjában, ki könyveknek fakad az őrlő leány dalán, de itt is inkább a „jó pástor” gyengédségét emeli ki, semmint a magyar nyelv szépségét. Érdekes, hogy az érdeklődést a nemzeti nyelv iránt a középkor másik, szintén latin nyelvű mozgalma keltette fel, a humanizmus (a Mátýás udvarbeli tudós, Bonfini p. szól a magyar köznyelvről), melynek nálunk segítségére jött a szerzetesi szabályok szigorítása miatt a XV. és XVI. század fordulóján fellendült koistori irodalom magyarnyelvűsége. Ezt az örökséget vette át a humanizmusnak sokban szemlémi folytatója, a reformáció és csak ezzel jut a magyar nyelv a magyar nemzet szemlémi életének tényleges irányítójává.

Erdősi Sylvester János Magyar Nyelvtanában (1539.) a hazai nyelv eddig feltáratlan kincsesházáról” beszél, Uj Testámentum fordításának utószavában pedig így szól a biblia képes nyelvével kapcsolatban a virágénekekről: „Könnyű pedigen az mű népünknek hozzá szokni, mert nem idegenen azek az ilen beszédnek neme. Énekeiben, kiváltképpen az virágénekekben, czudálhatly minden nép az magyar nép elméjének éles voltát az szóásban, melly nem egyéb, hanem magyar poézis” (1541).

Bornemissza Péter püspök valószínűleg Balassa Bálint nevelője, ki minden európai nyelvet megelőzve fordította magyarra Sophokles Elektráját, örömmel hirdeti: „Immár az mi magyar nyelvünk is megzengettetett az Isten dolgainak szólására..” Pázmány pedig meg ellenfeleinek idegen nyelvű támadásaira is magyarul felelt, annyira megbecsülte nyelvünket.

De az írók még érzik, hogy a magyar

nyelv kissé csiszolatlan. Zrinyi Miklós a Zrinyász alószavában panaszkodik, hogy szegény a magyar nyelv. Azonban nemsokára találunk már rajongó nyilatkozatokat is. Bél Mátýás, az európai hírvű tudós, így ír idegenek számára készült Magyar Nyelvmestereben: Ha egyik nyelvnek baját dicserik, a másiknak méltóságos voltát, a harmadiknak elemes kifejezőmódját s a többit, akkor a magyar nyelv az, melyben mindezek a tulajdonságok bőven megvannak. A spanyol büszkeségében pompásan és méltóságosan szól, a magyar ebben a tekintetben teljesen fölér vele. A francia szépeztvő szóalakkal behelizgi magát a lelkebe; a magyar, kivált, ha ékezen szóló nőszenély, magyar nyelvének szertretreméltóságával nemcsak embert, hanem vadállatot is lenyűgöl. A német hősies nyelvének férfiaságával a lelket áthatja és hatalmába keríti; a szorákész magyar nyelvének elevenségével képes arra, hogy az ember szívét megnyerje. (1729).

Hasonlóképpen beszél a nemzetietlen kor másik lelkes magyarja, Ribini János soproni iskolamester is: „Bármit akarsz kifejezni, közepszerült avagy fenségét, bármilyen érzelmet, szeretet, szerelmet, gyűlöletet, örömet, bánatot, haragot, reményt, magyar nyelven tökéletesen megmondhatod. Sima az olasz nyelv, nem tagadom; hatalmas a német, megengedem; kecses a francia, bizonynyal megvallom; de mindez megvan a magyarban is, olyan nyira, hogy meg se lehet mondani, hol tűnik ki legjobban.”

Kalmár György, miután bejárta a févilágot, tömörked nyelvet megtanult, kopálva, fázva, gémberedő ujjal írja a magyar nyelv dicseretét: „A magyar nyelvben megvan a keleti nyelvek képes volta, mélyértelműsége, kifejező ereje, leleményessége, minden lelkesége és tehetsége; a török nyelv virágos pompája; az angolnak méltósága; a franciának folyékonyasága; az olasznak édesessége; a németnek komolyasága; a szlávnak gazdagsága; a görögnek termékenysége, csinosasága és ékesszólása; a spártainak velős rövidsége;

szóval bármit kíván is a mivel gondolkodás az mind megvan benne” (1770)

Bessenyei feléltével megkezdődik irodalmunk és nyelvünk újjászületése. Ő már büszkén vágja a magyar nyelv ócsárlóinak szemébe: „O, yan szánakozásra s egyszermind köpedelemre való csekélységgel kicsinyitük némelyek magukat, hogy magyarul” mondják, nem lehet jól írni, mivel sem ereje, sem elősége nincsen a nyelvnek, melyekkel a tudományok szépségüket és mélyeségeket elő lehetne adni. O, ybá venném, ha mondanád: egy nagy hegy, mely aranykövel tele volna, hogy semmit sem érv, mivel nincs bányá és bányász benne. Mit tehet arról a drága hegy ha kincseit belőle ki nem szedik?”

Herder jóslata, hogy pár század múlva nyomát sem lehet találni a csupa idegenek közé ékelt magyar nyelvnek (1787), nagy elkeseredést okozott és csak buzdított a nyelv művelésére. (Azonban a szomorú pusztulás még majd félszázadig kísért az irodalomban; Kólcsey „Zrinyi második éneke” és Vörösmarty „Szózat”-ja is ennek a jóvendősnek kései visszhangja.) Dcsy Sámuel poraiból megeléged főnixmadárnak mondja a magyar nyelvet: „A magyar nyelv valamiképpen semmi más európai nyelvektől nem származott, úgy semmi más nyelvet nem szült. És így szül nyelve (jóideiz ezzel büszkélkednek a lelkes hazafiak) a mi nyelvünk és noha immár Európában 900 esztendőnél többet ért, még most is zoidellő ifjúságában vagyon” (1790).

A költők is megzenkik a magyar nyelv szépségét. Edes Gergely, a hirdet leoninus-költő ezt írja róla többek közt (1788):

„Édesanyám, amely emlőin gyenge gerezdként
Függe nevelt s gondtal tartja fel, édesanyám.”

Dayka Gábor meg így magasztalja (1792):

„Nyelvünk majd olyan lány mint a zephir ny ögése
Vagy a bús földmle szivebelső zengése;
Majd olyan, mint az ég rethő árdülete,
Felleng hangon dalol s rázkódtat ereje.”

KÜLÖNFÉLÉK

— **Ma kulturest lesz a Kaszinóban.** A Lévai Kaszinó ma, vasárnap este hat órai kezdettel folytatja megkezdett kulturreklusát. Belépti díj nincs, minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség. A Lévai Kaszinó ezalkalommal falai között fogja üdvözölni dr. Borka Gázt, a komáromi Jókai Egyesület irodalmi szakosztályának kiváló elnökét, aki a kulturesten értékes felolvasásával fog szerepelni. A Kaszinó kéthetente megrendezett kulturestei meleg ózások gyanánt hatnak a mai élet rideg sivárságában, azért akik egy kis lelki felüdülésre vágyanak, szívesen keressék ezeket a meghitt estéket. A műsor: 1.) Weber: Aufforderung zum Tanze, zongorán négykézre Szentivány Valéria és Ilona. 2.) Reményik Sándor verseiből szaval Boleman Judit. 3.) Dr. Borka Géza felolvasása. 4.) Chován: Magyar táncok zongorán négykézre Szentivány Valéria és Ilona.

— **A Mária Kongregáció jótékony karácsonyi bazárja.** Nehéz idők élnek, mindnyájan érezzük, de a szegények kétségesen. Eppen azért kérésre kinyitott kezüket ne utasítsuk el, hanem elégsütsük ki. Hogy ezt elérhessük, ismét a t. közönség jó szívéhez, áldozatrakész lelkiütleitől fordulunk, amidőn támogatásukat kérjük december 2. 3. 4.-re tervezett bazárunkhoz, amely a zárda tornatermében lesz kiállítva a szegény gyermekek támogatására. Rensz, játéktárgyak, kézmunkák, apró dísz tárgyak, édességek s ami ez időben olcsón értékesíthető, lehetnek az eladásra szánt tárgyak. Egyben kérjük a kedves szülőket és gyermekbarátokat, hogy Mikulás és karácsonyi ajándékaikat kedvenceik részére bazárunkban vásárolják meg. Kegyes támogatásukért előre is hálás köszönettel adózunk. Vezetőség.

Csokonay is rajongva köszönti feléledését: „Magyar nyelv! édes magyar nemzeteimnek nyelve! teátalad szólatam én meg legelőször, teátalad hangzott az én fülemben az édes anyai nevezet, te reszketted meg a levegőget, melyet először szittam az én bölcsőm körül s te töltötted be az én nevelőimnek, az én hazámfiainak, az engem szeretőimnek nyájaskodásaival, te általad kérte az én csecsemő szám a legelső magyar eledelt, a te darabolt iecsekéiden kezdetek kifeleni az én gyermeki elmémnek első ideái, mint a született hajnalnak apró sugarai. Azóta mind e mai napig, az én ifjúságomnak változó sorsu napjái, édesebben hangzott terajad az életnek közbeszède s a pajtasságnak édes szava. A te kedves toldalóból kicsorgó írásokban több örömtől találtam, mint az idegeneknek tegeztanultabb munkáiban. Megelégedve és ezer gyönyörűségek között repkedett a te harmóniás szavaidon az én fiatal Muzsám, mint egy most született pillangó a rózsák és tulipánok himzett virágain. De óh szomoró idők! kevesen éreztük ezen te kellemességidet: a te háládatlan magyarid egy holt szépséghez hajoltanak, te pedig közöttük elvettette hevértél, mint egy magános márvány a pusztulással fenyegető kastélynak érzéketlen omladékaín” (1800).

Bacsányi János hasonlattal érzékelteti a magyar nyelv kényes természetét. „Olyan a magyar nyelv, mint ama szabadon született, jól nevelt s minden viszontagságok között is ártatlanságában maradó szűz leány, kinek tiszta erkölcsé s ennek érzéséből származó büszkesége semmiféle erőszakot meg nem tűr. Megnyerheted idővel és tetszésre hagyható nagyratermetet, minden szépek és jóinak elfogadására alkalmas szívet, — ha illendő módgyát tudod és olly boldog taillagzat alatt születél, hogy ezt tudhasd, de enélkül (bárki légy is) ne járulj hozzá, — ha alkalmatlankogyál rajta, mert szégyennel tele kosarat kapsz.”

Kazinczy, az egész mozgalom szíve-lelke, „felsikolt” a maga szokott módján a magyar

— **Gyászrovat.** Dodek Endre garam-neméti plebános, kerületi esperes, életének 68. évében Budapesten elhunyt. A meghalodogut szivgengeségben szenvedett s betegsége ellen a Herzog-féle szanatóriumban keresett gyógyulást, de már nem volt segítség, az Ur magához szólította hűséges szolgáját, aki csak nem felszázadon keresztül szolgálta oadaóó buzzgósággal az anyaszentgyházat.

Dodek Endrét 1888-ban szentelte fel lelkésszé Simor hercepménas, azután a pozsonyimegyei Dubovára rendelték káplánnak, majd 1898-ban Garamnémetbe plebánossá nevezte ki az egyházi főhatóság, azóta gondozta hűséges neméti híveit, akik nagy szeretettel vették körül őt. Dodek Endre földi porrézeit pénteken szőlővárosába, Lévárára szállították és a kegyesrendiek templomában ravatalozták fel s onnan kísérték nagy részvét mellett örök pihenőre. — Weisz Henrik, az egykori Weisz testvérek régi lévai bórkereskedő cég egyik társtulajdonosa, hosszas szenvedés után e hó 13-án elhunyt. Kedden temették el nagy részvét mellett. A meghalodogut halálát súlyos rákbetegség okozta. Weisz Henrikkel egy puritán jellemű férfit szallt sírba, aki széles körökben közbecélésben részesült, így halálát ősi tén sánálják. Özv. Fischer Lipótné, sz. Weisz Paula és dr. Weisz Lipót testvérüket gyászolják az elhunytban. — Konta Dzsózsi nyugalmazott tanító özvegye, sz. Koncz Julianna, életének 76. évében Barsendrén elhunyt. Konta Dzsózsi szlezli ref. lelkész édesanyját gyászolja benne.

— **A segélyre szorult munkanélküliek összejárása a városaházán a népjóléti és pénzügyi minisztérium megszorított rendelete alapján már megtörtént.** Az összejártak száma a családtagokkal együtt 900 főt tesz ki. Az összejárás iajstromot a miniszteri rendelet értelmében letárgyalta a járási hatóság által kinevezett szociális bizottság, utánna fel lett terjesztve a járási hivatalhoz, amely azt a járási bizottsággal fogja letárgyalatni.

vers széphangzását csodálván. „Mely vöiup-tuozus hangzatok! minő kedves jambusi numerus! kedves hazai nyelvünk, mikor fogják a mi szépeink érezni, hogy valósággal szép vagy te, hogy véghetetlenül felülmulod a franc persiflaget, a német mormogást?” Legjobb barátja, Kis János érzi, hogy a magyar nyelv még többre hivatott: „Nyelvünk hasonló egy olyan régi és ditső családjú nemeshez, ki sok jószággal, privilégiumokkal sat. bír, de még sok zálogbavetett jószágokhoz is tarthatja jussát.”

Pápay Sámuel, a jeles irocalomtörténész, azonban máris úgy érzi, „hogy a magyar nyelv a harmadik égbe ragadja az embert.”

Ez a nyelvért rajongó szellem, melyet Kisfaludy Sándor fejez ki leghívebben: „nyelvünk nélkül ingó nádszál vagyunk”, bejutott az országgyűlésekre is. Felsőbüki Nagy Pál egyenesen azt mondja: „A nyelv fontosabb az alkotmánynál is; új alkotmányt szerezhet a nemzet, de új nyelvet nem, mert akkor már megszűnt annak (t. i. nemzetnek) lenni”.

Még Bólyai Farkast, a világhírű matematikust is elragadja a lelkesedés. „Minden magyar meg van azon kedves hangoktól varázsolva, melyel édes hazánk anyái álltatták nemzetünk hajdani hőseit, kiknek majd kardvillámjajkkal rogoó mennydörgéseikre vérzapor omlott a dicsőség mezején.” Fis, János pedig, az abszolút geometriának még apjánál is nagyobb megalapítója, az egész emberiség boldogítását tárgyaló Údvtanában a magyar nyelvet akarja, kis nyesegetés után, világnyelvé emelni, mondván: „valóban tökéletes a magyar nyelv”.

Széchenyi is nyelvünkben látja nemzeti létünk erejét. „Honi nyelvünkben megvan azon legfőbb feltétel, melyben rejtezik minden s mely a lehető legmagasb fénypontra bírhatja nemzetünket, t. i. a férfiu erő s mondhatnán tán egy nyelvben sincs annyi. (Világ.)

Még a nyelvtudósok is csodálkoznak tudományos munkájuk közepette a nyelv szépségén. Beregszászi Nagy Pál értekezését

— **A Női Mária Kongregáció két iahen nagy sikerrel adta elő a szent év emlékére rendezett jótékonyosú színelőadását** a „Harangzó”-t Gorický Elvirától. Értékes és kedves társadalmi számú, a kongregációnál és a tisztelőző Nővéreknel megszokott kitünő szereposztással és rendezéssel. A főszerepét Urbau Ilonka alakította kifogástalan finomsággal és bájjal, sok tapsot kapott. Mléto társnői voltak Rauid Mimi, aki töle megszokott biztonssággal szerepelt. Bucek Ica remekli oldotta meg a mai modern leány szerepét. Nagyon kedves volt Rév Boriska, szép spanyol táncát meg kellett ismételnie. Bungyi Mariska, Bálík Manci, Píglér Erzsike mindannyian tehetségük legjavát vitték kedves szerepükbe. A mama szerepét Pataky Gitta nagy megértéssel játszotta. Híngyi Juliska és Bözsike, Varhanyi Rózi, Mordiny Margit, Szalay Gizi, Lányi Bözsi, Méder Ilus, Vörös Manci, Rác Manci, Jaszenovics Aranka, Seffer Lenke, Várdi Annus, Rác Annus, Szolcsik Juliska adták a többi szerepeket kitünő betanításban és sok bájjal. A darab végén szép látványos előképpel kedveskedtek a közönségnek, Jézus Szíve, a szereplők és kis angyalok ügyes felállításával, háttérben a korszalt. Kedvesen szavalta a színet alatt Kovacs Magdi a „Kereszt” című alkalmi költeményt. Az előadás a Kongregáció szellemének kifejezője volt és a rendező megérdemli a dicséretet.

— **Képzálítítás.** Jaroslav Holeček a helybeli gimnázium rajztanára november 23-tól 29-ig képzálítítást rendez a Városháza nagytermében. A kiállítást anyagát garam-neméti és lévai tájképek alkotják, amelyek az ismert festő utolsó évi értékes munkáit tárgyal fel. A kiállítást 9—12 és 2—6 óra között meglekinthet. Szabad bemenet.

— **Gimnazisták ótórati teája.** A lévai gimnázium önképzőköré november 26-án a Városi szálló éttermében ótórati teát rendez, melyen minden érdeklődőt szívesen lát. A zenét a káksziemert Dalos zenekar szolgáltatja. Beléptidj 6 K.

igy kezd: „Bizonytal csodálatraméltó a magyar nyelvnek mind egyszerűsége, mind harmóniája, mind szabályos szerkezete.” Fogarasi János pedig, ki Czuczor Gergellyel együtt az első nagy magyar szótárt szerkesztette, ezt írja: „Olyan a magyar nyelv, mint a gyémánt, mely csak önnön porában közzö-rülhetik.”

Közben a magyar nyelv eljutott Vörösmarty, Petöfi, Arany magaslátára. De érdekes, ék alig szólnak róla külön. Vörösmarty németek számára irt magyar nyelvkönyvében mondja: „A magyar nyelv felépítésében van rendszer és a változatosság ellenére összhang.”

Petöfi prózájában lelkesedik érte: „Bánat és harc szól belőnk, olyanok a mi szavaink, mint amikor e szél belesüt a félrevert harang zúgásába.”

Arany János „A költő hazája”-ban vallja:

Mely itt felé zeng, a meghitt beszéd,
Anyai teinek édes folyama,
E szó nyitja meg szívet és észét,
Ajkára ez simult, hogy dallama:
Szerelme bimbóhajnalán
E nyelvet érte a ledny
S ezen viszonzá a „szerettek-e.”

Jókai is büszkén hirdeti a magyar nyelvnek mindenre alkalmazhatóságát: „A beszédbeli viszonyok s vonatkozásos kifejezésére annyi eszközzel rendelkezés a magyar nyelv, természetes, hogy mondatai oly tökéletes világosak és szabatosak, hogy sem prózában, sem költői előadásban, homály vagy kértelmtiség nem eshetik benne. Am hallgassatok meg a parlamenti szónokot és a költő művét, vagy a falusi bírót és a népdalt, álljatok szóba a legfelsőbb bírők emberével vagy az alföldi puszták pásztorával: mind-egyik esetben éppen úgy gyönyörködhettek az észjárás ritka eredetiségében, mint a kifejezések egyszerű világosságában, komoly méltóságában, festői szinponpájában, szemléltető poitkájában.

— **Kulturrepülés.** A református ifjúság ma este 8 órai kezdettel kulturrepülést tart az egyházi tanácstermében. Belépti díj 2 K.

— **Eljegyzés.** Jarabék Bözsiék eljegyzete Brunczik József. (M. k. é. h.)

— **Eljegyzés.** Schlesinger Kató Léva és dr. Diamant Gábor Póstyén, jegyesek. (M. k. é. h.)

— **Áprilisban jásátsk Léván a magyar szintársulat.** Földes Dezső, a nyugatszlovenszkói magyar szintársulat igazgatója Léva város tanácsához intézett kérvényében a színházteremnek április elsejétől való átengedését kérte. A tanács a kérelem teljesítéséhez hozzájárult.

— **Léva város vezetésének kritikája a bizottságok előtt.** Tudvalevő, hogy az országos hivatal az 1932. év őszén bizottságot küldött ki Léva város vezetésének és gazdasági ügykezelésének megvizsgálására. A vizsgálat eredményét a bizottság hatalmas jegyzőkönyvbe foglalta, amelynek magyar fordítása 67 gépírással oldala terjed. Az országos hivatal eirendelte, hogy a jegyzőkönyvet a város különböző bizottságainak összes tagjai és a városi tisztviselők előtt fel kell olvasni, akiket e célból a napokban a városi előjáróság egybe fog hívni. Az országos hivatal bizottságának kritikáját annak idején majd ismertetni fogjuk.

— **Ismét Patay Károlyt választották a barsi ref. egyházmegye esperesévé.** A barsi ref. egyházmegyében a tisztikar mandátuma lejárván, új választásokat tartott az egyházmegye. A szavazatbontó bizottság pénteken délután Léván ült össze Patay Károly esperes és úr. Demény Gyula főgondnok elnöklétével. A választáson leadott összesen 32 szavazat, ebből a bizottság hatot aiki okokból, mint a szabályoknak mag nem felelő, érvénytelennek találta, így az érvényes szavazatok száma 26 A választás eredménye: Esperessé ismét Patay Károlyt választották. Egyházmegyei gondnokká dr. Demény Gulat. Főjegyzők: Dr. Agyagássy Sándor egyházi, dr. Toth Sándor világi, aljegyzők: Pap József egyházi, dr.

Lisznyay Kálmán, a Petőfieskedők legtužőbbje, rajongó szeretettel simogatja körül nyelvünköt: „Azért olyan szép a mi nyelvünk, mert ama keleti messzeségekből jöttünk és azért olyan bús, mint a hatyenyék, mert a nyugati földön annyi viszontagságon mentünk át s csak nyelvünk génusza, az mely bennünket éltet.”

„Nem fejezi ki magát általában véve az angol rövidben, mint a magyar. Oly heves nyelve a szerelmnek, mint az olasz, nem kevésbé büszke, fönnelgő, mint a spanyol. Élet és erőtelj van benne, mint a szláv nyelvekben. Csakoly édes és szilárd, mint a lengyel. Nem kevésbé sima és puha, mint a román nyelvek. Csakoly gömbölyű, gördülékeny, patgató, mint a görög. Méltóságos, mint a latin és tartalmas, mint a német.”

Szathmáry Károly, a mult félszázadban jónévv regényíró volt, szintén melegen méltatja a magyar nyelv kiválóságát s közli az egyik német nyelvész nyilatkozatát a magyar nyelvről: Fene nyelv ez a magyar; láttam a bibliájukat s mindjárt a második szó az, hogy „teremtette”.

Ábrányi Emil Magyar Nyelv című versében bemutatja, milyen finom, hajlékony a nyelvünk.

„Bir-e más nyelv ugy epeáni.
Annyi bájjal, annyi kéjjel?
Otvadóbb, mint lant zenéje
Holdvilágos, langyos éjjel.

Hát a csapongó,
Gyorsszavú trefák
Játszi szökését
Festi-e más nyelv
Oly remekül?

Magasztos gyásznak bánatdulta hangja
Ugy zendül benne, mint egyházi harangja.”

Gárdonyi Géza világnyelvet álmódott a magyarból a „Te Berkenyű”-ben. „Szébb, gazdagabb nyelve nincs a világnak. Kik csilnálják a nyelvet? A névtelen lelkek milliói

Guba János világi. Egyházi tanácsbírákká: Szabó S. Zsigmond, Varannay Sándor, Kiss Gyula, Biharj Kálmán, Sörös Béla, dr. Agyagássy Sándor, Konta Károly. Pótválasztás rendeltetett el: Szinay Sándor és Akucs Lajos között. Világi tanácsbírákká: Dr. Nagy Béla, dr. Tóth Sándor, Székely Béla, Mészáros Mihály, Ilyefalvy V. Aladár (Losonc), Huszár Károly, dr. Ormos Béla (Bésztercebánya). Pótválasztás rendeltetett el: Ponoczy István és Csekey János között. Tanítóképzőviselőkké: Ricz Lajos, Galambos Béla, Nagy Sándor, Pekarik Vilmos, Kömley László. Pótválasztás rendeltetett el: Kacz László és Várady Gyula között. — E választási eredmény szerint tehát Czegedy Pál esperesjelölt kisebbségben maradt.

— **A tudóversz elleni Masaryk-liga ma d. u. 3 órakor tartja közgyűlését saját helyiségében.**

— **75 százalékos járási pótdát Zselizen.** A szelizi járási képviselőtestület 75 százalékos pótdát szavazot meg. (A mult évben 80 százalékos volt.) Az összes szükséglet 503 ezer koronát tüntet fel, csaknem százezer koronával magasabb költésévetéssel dolgozik a szelizi járás mint a lévai. A terbe vett polgári iskola építésére százezer korona van beállítva a költésévetésbe.

— **A legdrágább fém: az osmiridium.** A legdrágább fém, amelynek árfolyama messze tuhaladja az arányt is, jelenleg az osmiridium. Egy uncia finom osmiridium ára a londoni fémtozsdén 220 shilling, míg az arany ára 132 shilling. — Ujabbban Tasmánia déli részeiben és Délafrikában találak osmiridiumot, leginkább platina szomszédosságában.

— **Esküvő a kórházi ágyon.** Érdemes esküvő színhelye volt pénteken a lévai kórház egyik betegszobájában, amelyben Radics Sándor 45 éves lévai ciganyzenészt ápolják. A halál kapujában elhatározta Radics, hogy mulasztását pipotolja és törvényes házasságra lép azzal a 47 éves nővel, akivel évek óta együtt él és három gyermekük is van.

évezredek, századokon át. Mint ahogy a hárfa, szifa levedelzik; megszállhatatlan levelekkel. A magyar nyelv a jövő idők világnyelve. Csak még egynéhány olyan írónk legyen, mint Petőfi, mint Arany, mint Madách, akkor a magyar génusz fáklája felül emelkedik a népkultúrak ormain és átvilágít az egész földeteken.”

Végül a mult évtizedből álljon itt egy nagy nyelvészünk és egy kiváló írónk nyilatkozata: Tolnai Vilmos „Halhatatlan magyar nyelv” című cikkében elemzi a magyert és arra az eredményre jut, hogy „nemzeti fennmaradásunk egyik leghatalmasabb biztosítéka nyelvünk multjának története, jelenének gazdagsága és jövőjének fejlődésképesége. „Árpád magzatja” nem enyhészet el, míg a jánka a „halhatatlan magyar nyelv” hangjai zengenek (1921).

Koszolányi Dezső Meilletnek, a hires francia nyelvésznek ócsárió, becsmérő megjegyzéseivel szemben védelmezte meg a magyar nyelvet. Ir a mi nyelvünk fejlődésének mostoha körülményeiről és mégis virágzásáról: „Nyelvünknek nincstelen jobbjagyok tartották fenn, kik a százötvenéves török hódoltság alatt is hívek maradtak hozzá, a kisenesség, mely a németesítő Habsburgokkal élet-halál harcot vívott a magyar iskoláért és a magyar törvénykezéért, nyelvújítóink óvták és istáptolták ezt a nyelvet, ók, kik a népies szavakat fémjeltezték és irodalmivá nemesítették, Kazinczy, ki a francia szabadságeszmék miatt hét évig raboskodott és Czuczor Gergely, első nagy szótárukn szerkesztője, egy ágróslaszakadt földműves fia, akit halálra ítélték, mert a népért és a nyelvért szállt síkra, aztán kegyelmet kapott és hat évig ülte a császári börtönöket, ók ojtogatták, dugványozták jobb századokba, ók szökentették virágjába és emelték föl az égit ezt a mindig toposott és szent nyelvet, ezt a logdemokratikusabb nyelvet, melyben szenvedő néplünk mintegy megdicsőült. (1930.)

— **Díjtalan népszerű tudományos előadások.** A járási magyar közművelődési bizottság tanácsa Kriek Jenő elnöklétével csütörtökön értekezletet tartott, amelyen a járási hivatal kérséleteiben dr. Koritsánszky Pál főnkchelyettes jelent meg. Az elnök megállapította, hogy a szervezési munkálatok már annyira előrehaladtak és a járási közművelődési bizottság közösgégi szervezeteit a járási hatóság a lévai járás minden magyar (13) közösgében magalkította, így a bizottság működését a közösgégi szervezetek támogatásával megkezdheti. Ezután Koperniczky Kornél ügyvezető titkár terjesztette elő a működési tervezetet. Az igazgató tanács a közösgék részére népies oktató anyagot bocsájt rendelkezésre az időszerű gazdasági, egészségügyi, történelmi és más egyéb közhasznú problémákról, amelyeket, a helyi szervezetek segítségével az összes közösgékben előfognak adni két vagy három hetenként a téli hónapokban. A lelkesíti és tanítói kar bizonyára örömmel kapcsolódik ebbe a magyar népi kultúrát előre mozdító akcióba, melynek előadásait teljesen díjtalanul látogathatja a lakosság. E öadói helyiségről a 1919. évi 67. t. c. értelmében minden közösg gondoskodni tartozik és azt a bizottság rendelkezésére kell, hogy bocsássa, szintén díjtalanul fűléssel és világítással. A közművelődési bizottság Léván is tervez előadásokat. Ezek népszerű tudományos előadások lesznek kiváló helybeli előadókkal, akik az orvostudomány, jogtudomány, társadalomtudomány, szociológia, stb köréből fognak időszerű előadásokat tartani a városháza nagyteremben, hetenként minden szerdán. Az első előadás f. hó 29-én, este 8 órakor lesz. Ezek az előadások is teljesen díjtalanul látogathatók s felhívjuk rájuk a közönség figyelmét, mert csak abban az esetben lesznek megtartva, hogyha a közönség kellő érdeklődést fog tanusítani.

— **A lévai dohánybevaltó hivatalban** a városi közgyűlés határozata értelmében Antal városbíró vezetésével eljárt a küldöttség a helybeli munkások alkalmaztatásának érdekében. A dohánybevaltó igazgatóság a legszívélyesebben fogadta a városi küldöttséget és készségesen jelentette ki, hogy ebben a tekintetben minden tőle telhetőt el fog követni. Azonban arra való figyelemmel, hogy a dohánybevaltó járási intézmény, így vidékieket is kell alkalmazniok, ami 40 százalék arányu lesz, míg a lévaiakat 60 százalék arányban fogják alkalmazni, pártkülönbség nélkül. Kijelentette az igazgató, hogy nem hiva a pártprotekciónizmusnak. Ugy halljuk, hogy az egyes pártok kedvezményben részesítése ugy került szóva a városi közgyűlésben, hogy egyes pártok népszerűsége való törekvésből önmagukról terjesztették a hírt, hogy csak az ő befolyásuk révén lehet munkához jutni a dohánybevaltóiban, ami érthető ellenhatást váltott ki a többi pártok körében. A küldöttség ezután a járási főnököt kereste fel, aki szintén kijelentette, hogy az ügyet támogatni fogja.

— **Össeomlott az „Agrasol” lévai gabonarakára.** Vasárnap délelőt 11 óra tájban a Kasznársági majorban levő kétemele gabonarakár, amelybe az „Agrasol” gyűjtötte a lévai piacon össevásárolt gabonát, túlterhelés következtében össeomlott. Mintegy 150 vagon gabona volt benne felhalmozva. A nagy robajra, amely az épület katasztrófáját kísérte, ijedten szaladtak ki a házakból az emberek és megdöbbenve szemlélték a romok között eikeveredett rengeteg gabonát, amelyet az eső áztatott. Szerencsére emberéletben nem történt kár. Közvetlen az össeomlás előtt ugyan két nő ment arra s egyik sem tudott a másiktól, vajjon az megmenekült-e, így kezdetben azt vélték, hogy ez a két nő a romok alatt lelta halálát, de szerencsére ez rémhirnek bizonyult. Számos munkást állítottak be azután, akik a romok között levő gabonát zsakokba gyűjtötték össe.

— **A közös kérvény és az illeték.** Az utóbbi időben ismételen előfordult, hogy a pénzügyi hatóságok megleteleztek azokat a kérvényeket, amelyeket több személy irt alá s cskv a normális 5 koronás bélyeg volt felragasztva. Az ismételt panaszok folytán Ér-

sekujvár városa kérdést intézett a vezérpénzügyigazgatósághoz ebben az ügyben. Illetékes helyen megállapították, hogy helytelen és egyes hivatalok ama gyakorlata, hogy ahány aláírás szerepel a kérvényen, annyiszor 5 korona bélyeg ragasztendő. A vezérpénzügyigazgatóság szerint oldalanként s tárgyaként kell a bélyegeket ragasztani, tekintet nélkül az aláírók számára.

— **A Kárpátgyesület lévai csoportja** felkéri azon tagjait, akik az 1933. évi tagdíjakkal hátralékban vannak, hogy azt legkésőbb f. hó 25-ig fizessék be a csoport vezetőnél. Feltűnő továbbá mindazok, akik a sietést mint téli turisztikát tűzi óhajtják, jelentkezzenek Kern Aladár cs. vezetőnél, aki bővebb felvilágosítással szolgál. Vasut és autóbussz kedvezmények, baleset biztosítás stb! Sietők, lépések be a Kárpátgyesületbe!

— **Öngyilkos katona.** Wirth Ignác, pátosugyermeki származású, 20 éves katona, aki a múlt hónapban vonult be a lévai kerékpáros osztaghoz, a laktanya egyik félreeső helyén felakasztotta magát, mire tettét felfedezték, már holt volt. Az életunt katonának a fivére is itt szolgált Léván és nem vette észre, hogy milyen végzetes gondolatokkal foglalkozik. Az öngyilkosság okát családi körülményekben keresik.

— **Csempésztragedia a megáradt Ipolyon.** Megrázó csempésztragediáról számolnak be a napilapok. Eisenschreiber József 50 éves csatai kereskedő négy társával utaztelt, hogy Magyarországból csempészenként pálinkát és egyéb árucikkeket hozzon át Csehszlovákiába. Eisenschreiber és társai az alacsony vízállású Ipolyon keltek át. Két nappal később, amikor visszataróban voltak, az Ipoly folyó a nagy esőzésekkel erősen megduzzadt s a partonálól csempészek látták, hogy az iszapos hullámok már az áterületre is kicaptak. Eisenschreiber egy 25 literes hordót kötött a hátára, amely szeszrel volt tele. Egidyeig az emberek haboztak az átélésével, de azután belegázoltak a közel két méter mély vízbe. Eisenschreiber utólagja ment be a vízbe, azonban még tett egy pár lépést, eltűnt a habokban. Örvénybe került és a hátán levő súlyos teherrrel nem tudott úszni. Eisenschreiber négy gyermeket és özvegyet hagyott hátra.

— **Milyen ólt szolgál a növények téli betakarása?** A napsütéses téli napokon megfigyelhetjük, hogy a téli védőtakaró alatt alacsonyabb a hőmérséklet, mint a szabadban. A takaró alatt ugyanis 1—2 fokkal alacsonyabb a temperatura, mint kívül. A könnyű téli takarásnak tehát nem az a célja, hogy összegyűjtse, konzerválja a talaj meleget, hanem ellenkezőleg, védi az alvó növényeket a téli napsugártól s annak káros hatásától. Azonkívül védelmet nyújt a takaró a nyers, fagyos téli szelek ellen is, de főcélja mindenesetre a korai nedvkeréngés megindulásának a megakadályozása, mert a januártól már egyre erősebben hevíto napsugarak gyakran a tavasz megerkezését hirdetik csalókan a szendergő növényeknek. A csalfa napsugarak igen gyakran dermesztő, csipős szelekkel váltódnak fel, amelyek kiszárítják az érzékenyebb növények szövetét s a növény megfagy. Tehát az erős téli napsugár s az ezt követő metsző északi szél halált jelent a növényekre. Mentül jobban megközeleltük a tavaszt, az időjárásnak ez a csalfa változása annál nagyobb veszélyt jelent a kedvezéseinkre. A legtöbb megfagyott növény nem a tulajdonos téli hőmérsékletnek az aldozats, hanem a gyors hőváltozásnak. Ennek a megakadályozást szolgálja a növények téli takarása.

— **A szőlőtő téli befedéséről.** A szőlőtövet azért kell téli földdel befedni, hogy a jövő évi terméshez szükséges rügyek a téli hideg és az ólmos eső kártételeitől megóvassanak. Ezért a tökémevelésnél nemcsak a tőkefejet, hanem az éves hajtások azon alsó részét is be kell fedni földdel, amely részezen a szőlőművelési módnak megfelelő rügyek vannak, tehát a csapos művelésnél a metszés alkalmával meghagyandó csapokat adó részeket, a szálvesszős művelésnél pedig egy a meghagyandó szálvessző, valamint a tartalék szálvesszőket adó éves hajtások egész hosszukban elfedendők. A fedés ideje akkor van,

mikor — szüret után — az éves hajtások annyira beértek, hogy — legalább az alsó 4 — 5 büttyökről — a levelek már lehullottak. Még zöld levéllel fedni el a szőlőt: azért káros, mert az így föld alá kerülő zöld levelek nem elkorhadnak, hanem megpállanak, ami mindig penészképződéssel is jár és ez a korhadás könnyen átterjed az elfedett rügyekre is és azokat megöli. Ugyiszintem nem szabad áros, tulnedves földdel befedni a szőlőt, mert ez már magában is előidézheti a rügyek kipállását, különösen ha fedés után még heitegik enyhe időjárás van. A lugas miveletnél szintén szükséges a fedés, ezt azonban nem végezhetjük úgy, mint a szálvesszős tökémevelésnél, hogy az éves hajtásokat, illetve itt már a lugas karokat lefektetjük a földre és földet húzunk rá, mert a lugas karok szilárdan vannak megerősítve a lugaszára, hanem itt a karokat szalmával (hosszu százu szupszalmával) vesszük körül a lugaszárral együtt és ezt a szalmát kötözzük meg raffiával, vagy bármilyen kötöző anyaggal. Természetesen gondot fordítunk arra, hogy a karokon levő kis tőkefejek és az ezeken levő éves hajtások alsó két rügye különösen al legyen fedve, mert ezek adják a jövő évi termést. Bár a szőlő téli befedése és az ennek következtében szükséges tavaszi kiszedés sok munkát, illetve költségvet okoz, azt mégsem szabad elhanyagolni és csak oly vidéken és oly fekvésben nékelőzhető, ahol a téli, erősebb (16—18 C fok) hidegek, ugyiszintem az ólmos esők csak nagyon ritkán (10—12 évben egyszer) szoktak előfordulni. Ily esetben ha 10 évenként egyszer viszi el a termést a téli fagy, ezt a veszteséget a 10 évi fedés és nyitás költségének megtakarítása fedezi.

— **Az Új élet novemberi száma** ismét gazdag anyaggal látott napvilágot. Feja Géza Herceg Ferenchez intéz benne nagy jelentőségű irodalmi-levélet. Rass Károly az ifjuság problémájával foglalkozik, Reményi József Amerika erkölcsi ruganosságáról ír érdekes cikket. Sztranyovszky György a gödöllői cserkész jamboree erkölcsi mérlegét állítja fel. Balla Borisz, Kűhér Flóris, Nagy Ferenc, stb. érdekes írásai, továbbá Mész László, Paul Caudel, Rónay György költeményei teszik érdekessé az ifju katolicizmusnak ezt a társadalom étalakitó szellemű folyóiratát, amelyet gazdag szemierovat egészít ki. Egyetlen katolikus család asztalán sem szabadna hiányoznia. Előfizethető a kiadóhivatalban Rozsnyón, évi 30 K.

— **Védni kell a fákát a nyulrágás ellen.** A szabadon élő fiatal fak törzsét össze-vissza rágják a nyulak, ha a fak nincsenek megvédve. A megragott fa azután csak sánylódik, a fejlődésben elmarad és hitvány gyümölcsöt terem. Az összes szabadon álló fiatal fak törzsét 10—12 éves korig egész éven át mindig bekötve kell tehát tartani, hogy a nyulak kárt ne tehessenek. Legjobb a bekötéshez a tűsűs rózsae. Szalma és kucoricsászár azért nem jó, mert eltakarja a fa törzsét és alatta a fakéreg nem látjuk.

— **Elfogtak a lévai betörések tettesét.** Jelentették, hogy Léván több betörést követtek el az utóbbi időben. A betörések tettesét most sikerült elfogni Graács János selmehányai foglalkozás nélküli egyén személyében, aki nemcsak a lévai, hanem több környékbeli betörést is beismert. Graács lévai katonasoldasa alatt szerezte meg a terlepéretet. Átszállították a járásbíróasg fogházába, de a nyomozás tovább folyik az esetleges tettestársak és az orgázdák személyének megállapítására.

— **Ismét divatba jön a vásárosláda lopás.** Hlóska Samu lévai kékfestő jelentést tett a csendőrségen, hogy amig a kéméndi vásárról a vonaton jött haza, az árut a kocsiaval a segédjére és a kocsisra bízta, Kéménd és Bény között észrevétlenül valakik lelopták az egyik áruval teit ládat. A kár háromezer korona.

— **Bő áldás — hat gyerek egy év alatt.** A Newyork-Herald érdekes adatokat közöl a világon előforduló sokgyermekes szülők örömeiről. — Angliában — írja a nagy amerikai napiep — egy asszony az elmúlt évben hat gyermeknek adott életet. Januárban hármas ikrei születtek és decem-berben további ugyancsak három gyermeket

hozott a világra. Egy párizsi péknek a felesége két esztendőn keresztül minden évben hármas ikreknek adott életet. Mrs. Ormsby egyzer négyes, egyszer hármas és kétszer szimlia ikrek szült. Egy yorkshirei farmert harmincvölcs egészséges gyermekkel ajándékozott (?) meg a felesége. — John Wihl kanadai prémvádszra pedig, aki négyeszer házassodott, 45 gyermekre tett szert. Amikor az öreg 70 éves lett, szüleiésnapja alkalmából 38 gyermeke ült asztalához ünnepi lakomára. — Tehát nem kell tartanunk attól, hogy az emberiség belátható időn belül kipusztul!

— **Az Orient kinóban ma, vasárnap** d. u. 2—4 órákor népelőadásul Conrad Veidt nagy filmje: Az ut végze. Este utólagja nagy sportfilm! Az 1932. évi prágai szokolista kongresszus és a vele kapcsolatos tornaünnepek bemutatása. Kedden és szerdán egy nagyszerű német hangosfilm: Így csak egy gavallér szeret. A főszerepekben Olga Czochova, M. Bohnen, R. A. Roberts. Péntektől Hans Albers szenációs új filmje: A nap hőse, amely méltán soraközi a rokonszenves művész többi diadalaihoz.

— **Az Apolló mozgóban ma, vasárnap** d. u. 2—4 órákor olcá helyáru népelőadásul Gréta Garbo drámája: Felszabadult szenvedélyek. Este utolsó előadásai az Egy éjszaka a paradicsomban című bajos vígjátékek, amelyben Anny Ondra napsugaras vídamságu bohóságai állandó mosolyt csalnak a nézők ajkaira. Csupa vig mozgalmasság az egész darab. A Fox a nyitrai Pribina ünnepeit vetíti. Kedd, szerda és csütörtök ismét Vlasta Burian vígjátékában gyönyörködhetünk: Anton Spelec, az éleslövő, csehül beszéző film. Péntektől: Égy nappal, Te éjjel, nagy Ufa filmje meg; Nya Kató, Willy Fritsch és Falkenstein a főszerepekben.

Chirurg. Urológ Dr. Abrahamson Julius a vese, huyugyát és nemi szervek seb. szakorvosa több évi klinikai tevékenysége után rendel: Bratislava, Magas ut. 6. Tel. 33—84.

Dr. Bányi László specialista fogorvos október 2-án megkezdte rendelését fog és szájbetegek részére. Szeferik utca 14. (Fogadó utca). Rendel az összes gyógyalapot részére is.

Haskötők, sérvkötők, gummi trisnyák, illatszerek, háztartási cikkek, fotografozó szerek, amatőröknek sötétkamra használat, PICK DROGERIA.

Kósa J. tánciskolájában, a Kath. Körben ma d. u. és este utolsó órszánt, f. hó 25-én, szombaton este tel 9-től táncvizsga. Zeneptől 2 K. Gárde nem fizet.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon rokonsáink, jóbarátaink és ismerőseinknek, kik felejtethetlen halottunk végítességen megjelenési szivek voltak és fájdalomunkat részvetükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton megfesszük kik köszönetünket.

WEISZ család.

Boros Béla 150 K-t juttatott hozzánk a szegénysorsu tudóbetegek javára, amely szive adományért ezuton is hálas köszönetet mond a lévai tudóbetegközözet intézet.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születés. Csenger László Kurcsinka Margit leánya Márta Edit.

Házasság. Radics Sándor rk. Radics Katalin rk. Halálósága. Bömhéc Miklósné sz. Simovics Erzsébet 55 éves. — Weisz Henrik 67 éves. — Wirt Ignác 20 éves.

Gabonaárak:

Buza	—	100 kg	112	—	113 kor.
Rópa	—	"	68	—	70 "
Árpa	—	"	60	—	65 "
Zab	—	"	60	—	62 "
Kukorica	—	"	80	—	85 "
Bab	—	"	—	—	80 "
Löhéremag	—	"	800	—	900 "
Lucernamag	—	"	600	—	700 "

Köszönet nyilvánítás.

Az Arvházhat fenntartó Lévai Nőegylet 1933. október hóban a következő adományokat kapta:

Boros Béla 150 Ké, Freier Mór, Varsány 10 liter tej, 1 kg túró, Dr Starinsky Justin cimitár kőcsésndíj 10 Ké, levai főiskolások adománya 10 Ké, Sebóné, Podluzsány 3 kg liszt, Özs.Somogyi Györgyné 2 kg szőlő, Király Vilmosné, Álszecsze egy kakas, Kolar Pál 4 liter tej, Szénási István 3 és fél lit. tej, N. N. Léva 10 Ké, Iványi Tivadár 5 és fél kg hurka, Borcsányi Beláné 30 Ké, Raczkó Józsefné, Tóré 7 l bab, Káka ut 24 sz. 1 kosár paradicsom, Schwarzer Sándorné, Dobogó 10 kg hagyma, 1 kosár zöldség, Meszáros Gyuláné, Gr. Lök 1 pár csirke, Iványi Tivadár 47 drb. hurka, Frasch József egy napi ingyen autó az adományok beszállítására, Nagykereskenyi Joletkü hives adománya: 2 kosár krumpli, 1 koszorú kukorica, 20 kg bab, 50 kg buza, 40 kg liszt, 2 kg cukor, 15 kg rozs, 3 kg árpa, 60 drb. tojás, 1 kg mák, 1 pár csirke és 20 Ké, Kiskéri Joletkü hives adománya: fél zsák krumpli, 3 koszorú kukorica, 1 zsák bab, 1 zsák liszt, 50 kg buza, 25 kg borsó, 10 kg cicer, 3 kg mák, 20 drb. tojás, 1 pár csirke, 1 kg lencse és 5 Ké, Vamosladányi Joletkü hives adománya: 1 koszorú kukorica, 1 kg bab, 1 kg mák, 1 kg liba és 10 Ké, Striba Viktor, Vámosladány 1 zsák liszt, Gr-Szt-Györgyi Joletkü hives adománya: 1 zsák krumpli, 5 koszorú kukorica, 50 kg bab, fél zsák buza, 1 zsák liszt, 3 kg cicer, 4 kg mák, 15 drb. tojás, 3 kg gríz, 5 drb. csirke, 3 drb. kacsa, 1 liba és 10 Ké, Zsemberi Joletkü hives adománya: 1 zsák krumpli, fél zsák kukorica, fél zsák bab, 1 zsák buza, fél zsák liszt, 49 drb. tojás, 3 drb. csirke és 5 Ké, Boros Béla egy napi ingyen autó az adományok beszállítására, Gyekenyesi Joletkü hives adománya: 30 kg krumpli, 4 koszorú kukorica, 10 kg bab, 50 kg buza, 10 kg liszt, 1 kg cicer, 3 kg mák, 1 kg túró, 21 drb. tojás, 15 drb. csirke, 1 kacsa, 1 liba. Felsőgyöri Joletkü hives adománya: 20 kg krumpli, 3 koszorú kukorica, 10 kg bab, 10 kg buza, 8 kg liszt, 1 kg cicer, 2 kg mák, 7 drb. tojás, 10 kg rozs, 9 drb. csirke, 3 drb. kacsa, 1 drb. liba. Alsógyöri Joletkü hives adománya: 1 zsák krumpli, 4 zsák kukorica, 1 zsák bab, 1 zsák buza, 40 kg liszt, 4 kg mák, 16 drb. tojás, 10 kg rozs, 1 zsák árpa, 14 drb. csirke, 6 drb. kacsa, 4 liba, 1 pulyka és 20 Ké. Endrédi Joletkü hives adománya: 30 kg krumpli, 20 kg kukorica, 15 kg bab, 30 kg liszt, 3 kg mák, 35 drb. tojás, 1 kosár hagyma és 27 Ké.

Fogadják a nemesszivű adakozók jótékony-ságukért az árvaik nevében köszönetünket.

OFFERMANNÉ ARVAY MÁRIA
alelnök

A „BARS“ heti rádió műsora:

Vasárnap, november 19.

BRATISLAVA. 9.30 Gramofon. 17.30 Helyszíni közv. Verbórol. 19 és 20.10 Praha.

BUDAPEST. 9.15 Hírek. 10 Ref. istentisztelet. 11 R. k. mise. 12.25 Hangv. Zenekar. 14 Gramofon 15 Földművelésügyi előadás. 15.45 Honvéd-zk. 16.30 „Tanácskeres“ felolvasás. 17 Részlet az „Ez kell a gyerekeknek“ c. revüoperettből. 18 Magyar cimbalomtűs. 18.45 „Székelyföld derije“ előadás. 19.30 Bura cigzk. 20.30 Chován Kálmán emlékhangv. 22.15 Veres cigzk. és Guttenberg jazz-zk.

PRAHA. 7.30 Fűrődök. 8.30 Gramofon 9.55 Trió 17.45 Gramofon. 22.20 Szalonzene.

WIEN. 12.10 Hamara-zk. 15.30 Sedlak-négyes. 17 Wacek fuvószk. 19 Szimfónikusok. 20 Népzene. 21.30 Dal- és áriaest. 22.10 Haupt-zk.

Hétfő, november 20.

BRATISLAVA. 17.35 és 18.05 Gramofon. 19.55 Operett. 22 Praha.

BUDAPEST. 12.05 Államrendőrségi z. 13.30 Hangv. 15.30 Diákféltára. 16 Asszonyok tanácsadój. 17 Losonczi szalonk. 18 Német nyelv. 18.30 Farkas Sándor énekel. 19 „A magyarság nepesedési fejlődése a honfoglalástól napjainkig“ előadás. 19.40 Filharmoniai Társaság hangv. 22 Kurina Simi cigzk. 23.15 Mándits jazz-zk.

PRAHA. 12.10, 13.45 és 15.30 Gramofon. 16 Szalonk. 17.15 és 17.50 Gramofon.

WIEN. 12 Rádiók. 16 Gramofon. 17.25 Zongorahangv. 19.35 Katonazk. 21 Szimfónikusok hangv.

Kedd, november 21.

BRATISLAVA. 17.50 Schrammelzene. 20.20 Héber dalok. 22.15 Gramofon.

BUDAPEST. 12.05 Balalajka-zk. 13.30 Gramofon. 15 Testnevelési tanfolyam. 16 „Téli konyha-gondok“ előadás. 17 Sovánka cigzk. 17.50 Francia nyelv. 18.20 Zongorahangv. 19 „Régi magyar irodalmi szalonok“ előadás. 19.30 Honvéd-zk. 20.30 „A két levél“ vígjáték 1. felv. 21.40 „A magyar nepdal hatása a szomszéd népek zenejére“ előadás 22.35 Operaházi zk.

PRAHA. 10.45, 12.10, 15.30, 17.25 és 17.50 Gramofon. 20.20 Indiai dalok 21.25 Szonáták.

WIEN. 11.30 Rádiók. 15.45 Gramofon. 17.20 Dalok. 19 Rádiók. 22.10 Haupt-zk.

Szerda, november 22.

BRATISLAVA. 16 Zene. 17.35 Gramofon. 17.55 Magyar óra.

BUDAPEST. 12.05 Berend szalonk. 13.30 Hétfői-Buday-Sebő-trió. 15.30 Diákféltára. 16 Gra-

fon. 17.40 „Gép és művészet“ előadás. 18.10 Magyar női vonósnyes. 19 Olasz nyelv. 19.30 Operaház előadása „Bajazzók“ dráma 2 felv. Utána Roosz Emil zk.

PRAHA. 10.10, 12.10, 13.45, 15.30, 17.35 és 17.55 Gramofon. 20.05 Filharmonikusok hangv.

WIEN. 11.30 Gramofon. 12 Rádiók. 17.25 Vonósnyes. 19.35 Szimfónikusok. 21.45 Rádiók.

Csütörtök, november 23.

BRATISLAVA. 11 Gramofon. 12.35 Zene. 18.25 Gramofon. 20.10 Fuvós-zk. 20.50 és 22 Praha.

BUDAPEST. 12.05 Postás-zk. 13.30 Szervánszky szalonk. 15 Testnevelési előadás. 16 Mesék. 17 Földművelésügyi előadás. 17.30 Somogyi szalonk. 18.30 „Hódító japánok nyomában“ előadás. 19 Salver Béla és Vertes Henrik szerzeményei. 20.30 Gramofon. 21.30 Melles vonósnyes 22.30 Csorba cigzk.

PRAHA. 11, 12, 10, 13.35, 15.30, 17.25 és 17.50 Gramofon. 21.20 Hangv. 22.20 Smetana-dalok.

WIEN. 11.30 Zene. 15.55 Gramofon. 19 Egyházi zene. 22.25 Tanczene.

Péntek, november 24.

BRATISLAVA. 18.20 Gramofon. 19.25 Szórák-oztató zene. 20.10 Szimni.

BUDAPEST. 12.05 Hangv. 13.30 Farkas cigzk. 15.30 Diákféltára 16 „Fél óra a leányszobában“ előadás. 17 Szimfónikusok zk. 18.10 „Herczeg Ferenc vidám apróság tükrében“ előadás. 18.40 Részlet Jeritza Mária „Nagyhercegnő“ c. filmjéből. 19.10 Kültügyi negyedóra. 19.30 Operaház előadása „Lakme“ dalmú 3 felv. 23.20 Zongorahangv.

PRAHA. 10.11, 11, 12.10 és 15.30 Gramofon. 17.05 Ondrzsicsék-négyes. 19.30 Operaközv.

WIEN. 11 Rádiók. 15.45 Gramofon. 19 Rádiók. 20.55 Szimfónikusok. 22.20 Bärzene.

Szombat, november 25.

BRATISLAVA. 17 és 18.30 Gramofon. 20.25 Hangv. 22.15 Rádiók.

BUDAPEST. 12.05 Gramofon. 13.30 Radosné Bock Hilda becsi dalokat énekel. 16 Meseóra. 17 „Kutya-macska barátság“ elbeszélés. 17.30 Munkásdialektylek hangv. 18.10 Rádió-amatórposta. 18.30 Toll cigzk. 20.15 Szimfónikusok a stúdióból „Zenebócök“ 3 felv. 22.15 Len Baker jazz-zk. 22.45 Zenekari hangv.

PRAHA. 10.10, 12.10, 13.35, 15.30, 17.25 és 17.50 Gramofon.

WIEN. 11.30 Zene. 15.45 Mandolinzene. 18.30 Hangv. 20.05 Operett. 22.35 Gramofon.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Barsamegyei Népbank Levéla, jelentése.

	nov. 11-én:	nov. 18-án:
100 pengő	—	480,—
100 osztrák schilling	—	389,50
1 angol font	—	106,75
1 amerikai dollár	—	20,60
100 svájci frank	—	654,—
100 francia frank	—	132,20
100 líra	—	180,50
100 német márka	—	804,50
100 dinár	—	45,—
100 lei	—	17,70

▶ APRÓ HIRDETÉSEK ◀

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk választás szolgáló levelezőlapot csatolni

Bérbeadó Schöllér u. 5. számú ház azonnal. Bővebbet BELÁNYINÉ Schöllér u. 11. 1509

Kölcsönöket (Ké. 400—800) adok biztosíték ellenében. Levélcim: Pošt. schránka 194 Bratislava. 1511

Első-Oleván „hidég oldal“ egy kiültetett szőlő eladó. Bővebbet Ladányi-u. 14. 1616

Cigánykában egy hold szántóföld eladó. Teleknek is alkalmas. Bővebbet: Koháry-utca 45. 1516

Családi ház (Báti-utca 9), egy üzletház (Masaryk-utca 4. sz.) és Orbánhegyen egy szőlő hajlékkal, halászet miatt eladó. Érdeklődni lehet JÓZSEFCSÉK GÉZÁNÁL, Báti u. 5. 1520

Butorozott kétágyas szoba, konyha, speiz kiadó Kersék-u. 41. 1528

Eladó két szobás ház mellékhelyiségekkel és egy fűkamra. Érdeklődni tehesz Pa-rec-utca 11. sz. 1628

Eladó 3 lámpás rádió jutányos áron és egy jókarban levő kályha, mely 2 szoba fűtésére alkalmas. Szentháromság-tér 2.

Német és angol nyelvet tanít ALSTERNE Belcsák-sor 2.

Eladó ház Kálnai utca 24. Bővebbet a tulajdonosnál ugyanott. 1440

Tanulót felveszek, HAJDÚ fényképész. 1532

Rádió 3 lámpás, egészen új, komplett, olcsón eladó. Bővebbet UHRIK (Keusch) féle fűszer üzletben. 1535

Szoba konyha kiadó Ujtelep Kollar utca 4. sz. 1536

Különbejáratu utcai butorozott szoba 1—2 személyre azonnal kiadó Honvéd-utca 41. sz. 1538

Egy jókarban levő komplett ebédő jutányos áron eladó Ladányi-ut 9. 1539

Kaposztá vágáshoz kés kapható Honvéd-utca 4. 1540

Építőtelek 500 □ Varsányi-uton 6000 Ké-ért részletfizetésre is eladó. Cim a kiadóban. 1541

Varrónő, ki huzamosabb ideig fővárosban dolgozott, elvállal minden izlést kielégítő női ruha varrást, esetleg házaknál is vállal munkát. LANG MANCI Levele. 1542

Butorozott szoba kiadó 2—3 személy részére. Esetleg teljes ellátással. Koháry-utca 16. 1544

Egy szoba december elsejétől kiadó Sebastyén utca 4. sz. 1545

Eladó szecakavágó-gép, kályha és tűzhely Polgár utca 13. 1547

Eladó ház, 2 szoba, konyha, speiz, folyósó mellékhelyiségekkel és kerttel Nagyhatina 47. sz. 1549

Kiadó két ágy két leány vagy fiu részére, esetleg felnőttek is. Bővebb felvilágosítást 9. utca 26. sz. alatt. 1550

Jobb házból való fiu, ki szlovák, magyar és cseh nyelven beszél, mint házi-szolga állást keres. Cim a kiadóban. 1551

Eladó 3 lámpás „Philips“ rádió váltó áramra, használható színes alumnálator s elemre. Kossuth utca 12. 1552

Házilag savanyított vágmelléki káposztát FISCHERNÉL vegyünk. Mángorló utca 1. 1553

Butorozott szoba kiadó Baross-utca 3. sz. 1554

Eladó ház olcsón 2 szobe, konyha és kamra. Csepregi 19. 1557

Eladó kocsibunda, lábszák, férfi télikabát, petroleum lámpa, kályha. Bernolák utca 25. 1556

Jókarban levő finom ebédő butor eladó. Frommerné, Mártonfi u. 2. 1559

1/2 Pengős regények

á Kö 3-

1 Pengős regények

á Kö 6-

MIND UJDONSÁG, mig a készlet tart, nagyobb választékban kapható:

Nyitrai és Társa

könyv- és papírkereskedésében

LÉVÁN. — Telefonszám 98.

Olcsóság, izlés- és jóság a legteljesebb mértékben!

Mindenki jól, izlésesen- és olcsón öltözködhet

KOHN és KOVÁCS divatruházában,

ahol megkezdődött a nagy karácsonyi vásár még eddig nem létezett **alacsony áراkon**. Mindenki használja ki ezen kedvező alkalmat és győződjön meg vételkényszer nélkül, karácsonyi ajándéknak nagyon kedvező ajánlat:

URAKNAK:

3 méter ruhaszövet
1 ing 2 drb gallérral
2 selyem nyakkendő
1 rövid alsó
3 pár sokni
6 drb zsebkendő

Együtt K^č 99**HÖLGYEKNEK:**

4 méter szövet
4 1/2 » pongyola flanel
4 1/2 » pyjama selyem vagy
4 1/2 » bemberg vagy
4 1/2 » pyjama flanel
2 pár selyem harisnya
6 drb finom zsebkendő

Együtt K^č 99**HÁZTARTÁSNAK:**

1 hat személyes kávé garnitúra
1 bridge garnitúra
1 damast abrosz
6 nagy szalvéta
3 frottír törülköző
3 konyha törülköző
3 pohártörő
3 portörő

Együtt K^č 99**Szőnyeg, függöny, paplan és linoleum nagy választékban!**

Pontos kiszolgálás — szabott árak!

Vidéki megrendelések utánvétellel azonnal eszközöztetnek.

Értesítem

Léva város és vidéke közönségét, hogy

KOPORSÓKAT

ezután is raktáron tartok és nálam a legolcsóbb áراkon beszerezhetőek. A közönség szíves pártfogását kéri **özv. SZARKA ISTVÁNNÉ**
Levice, Honvéd u. 4. sz.

Műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy

**asztalos-
műhelyemet**

Szepesy-u. 21. sz. alá helyeztem át.

ÉRC- és FAKOPORSÓ raktárral kibővítettem. Élővirág és babér műkoszorúk 40 K^č-től a legsebbebb kivitelben állandóan kaphatók. Kérem a nagyérdemű közönség további szíves pártfogását

Gráner Gyula
asztalosmester.**FITZSIMMONS:****70.000 TANU**

az Athenaeum detektív és kalandos regények sorozatának 4. kötete, ára 6.— K^č. 70.000 tanu (néző) előtt játszódik le a két rivális footbalsapát játéka mely bűnüggyé fejlődik.

HANGOS APOLLÓ MOZI

November 19-én vasárnap d. u. 2 és 4 órakor

SENZÁCIÓS NÉPELŐADÁS!!!

Érdekfeszítő társadalmi dráma

Felszabadult szenvedélyek

Főszerepekben: GRETA GARBO,
Nils Asther és Dorothy Sebastian
Helyárak: 1,20, 2,50, 3,50 4.- K^č.

November 19-én, vasárnap 6 és 9 órakor

utolsó előadásai a Lamač Károly
rendezte bájos filmvígjátéknak,
ANNY ONDRA-val a főszerepben.

**Egy éjszaka a
paradicsomban**

További szereplők: Herman Thimig,
Ralp Artur Roberts és Oskar Sabo

November 21-én, 22-én és 23-án, kedden,
szerdán és csütörtökön este 9 óra
órakor VLASTA BURIAN a közismert cseh filmkomikus első-
rangú csehül beszélő vígjátéka

**Anton Špelec,
az éleslövő**

További szereplők: Ružena Šlem-
rová, Theodor Pištek és J. Plachta

November 24 és 25-én péntek és szombaton 9 óra, november 26-án,
vasárnap 6 és 9 óra nagy
UFA sláger. Bájos németül beszélő
és hangos filmoperett!!!

**Én nappal
Te éjjel**

Főszerepekben: NAGY KATÓ
WILLY FRITSCH és J. Falkenstein

Kályhák!**Kályhák!**

ELVÁLLALOM: Cserépkályhák, takaréktűzhelyek felépítését, ugyszintén kályhák átrakását, tisztítását és vaskályhák samottozását szakszerűen és jutányos áron. - Új cserépkályhák állandóan raktáron. - A n. é. közönség pártfogását kéri

RICHTER BÉLA

kályhás LEVICE, Kopai utca 10.

Elsőrendű tüzelő anyagok

I-a Donnac Antracit K^č 54
I-a Ostravi Karvini kocsz „ 42
Pormentes lengyel szén „ 34

kapható házhoz szállítva

BLUMENFELD spediteurnél

Levice, Vojenská u. 8. Telefon 69.

Agárdy Zsigmond**TEMETKEZÉSI állalata**

Ravatal, ravatalozás, üveges gyászkocsi
összesen: 100 K^č

Leszállított érc- és fakoporsó árak!!
Kérem a n. é. közönség pártfog. és bizalmát

100 kg válogatott nyári rózsá burgonya

K^č 58.—

100 kg válogatott őszi rózsá burgonya

K^č 41.—

100 kg izletes sárga burgonya

K^č 48.—

apró, sertéseknek való burgonya

R^č 28.—

kézzel válogatott téli fajalma

kilója

K^č 2,50**Nagyobb vételnél árengedmény!!!**

Házhoz szállítást díjmentesen végezzük.
Dunai élő hal állandóan kapható

PREISICH**& ROSENBERG**

C É G N É L

Ma d. u. 5 órakor**NAGY OZSONNA
HANGVERSENY**

a VÁROSI VIGADÓ kávéházban

**DALLOS
MIKLÓS**

és zenekarának közreműködésével

ÉRTESÍTÉS!

Becses tudomására adom a n. e. közönségnek, hogy Levice-n Kollár utca 28. szám alatt levő

p é k s é g e t á t v e t t e m

Naponta a legjobb friss kenyerek és percek kaphatók, azonkívül házi kenyerek sütését vállalom. Oda fogok hatni hogy tisztelt vevőimet a legpontosabban kiszolgáljam. - Pártfogásukat kérve maradok tisztelettel!

TAMÁS JÓZSEF
pékemester, Levice

F. hó 25-én, szombat este

DISZNOTOROS VACSORA

VOJNAROVSKY
vendéglőben

Teljes menü 8.— Kč

Építőtelkek

az Újmajor és az épülő do hány beváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

HANGOS ORIENT MOZI

Vasárnap november 19-én d. u. 2 és 4 órakerendkívüli nagy népelelőadás hangos háborús film, Conrad Veidt és T. Loos főszereplésével

A Z UT VÉGE (Másik oldal)

Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50, 4 Kč

Vasárnap, 19-én 1/2 és 3/4 órakerutolsó előadásai a nagy sportfilmmek

A IX. Szokol tornaünnepély Prágában 1932-ben

November 21- és 22-én, kedden és szerdán **OLGA ČECHOVA**, Michael Bohnen, R. A. Roberst, H. Hardt

Igy csak egy gavallér szeret

című német verziója hangosfilmben. - Egy szerelmi kaland a ■ ■ iniliók mámorában. ■ ■

November 24-én pénteken, 25-én szombaton és 26-án vasárnap

A nap hőse

HANS ALBERS legújabb hangos filmje

Találomra ne vegyen

izzólámpát, mert az izzólámpa vásárlása bizalom dolga! Olcsó fényt vásároljon, de sohasem olcsó lámpát, ha gazdaságos világítást kíván. — A **Tungram** izzólámpa jóval kisebb áramköltséggel több fényt, tehát jobb világítást nyújt.

TUNGSRAM

A LEVICEI KERÜLETI BETEGSEGÉLYZŐ 1933. november 25-én megnyitja és a közönség rendelkezésére bocsátja gőz, meleg lég, kád- és zuhanyfürdőjét. — Fürdők árai a következők:

Gőz vagy meleg légfürdő	-	-	8.— Kč
Kádfürdő	-	-	5.— Kč
Zuhanyfürdő	-	-	3.— Kč
Zuhanyfürdő pénztári tagoknak	-	-	2.— Kč
Fürdőruha használata	-	-	1.— Kč
Szappan	-	-	.50 fil.

Saját fürdőruhák- és szappan használata meg van engedve. — A fürdők nyitva vannak férfiak részére hétfőn és szombaton 13 órától 20 óráig, vasárnap 8 órától 13 óráig. — Nők részére szerdán és pénteken 13 órától 20 óráig. Jegyek, fürdőruhák és szappan a fürdők pénztáránál kaphatók.

EGY CSALÁDBÓL SEM SZABAD HIÁNYOZNI A RADIONAK,

amely felbecsülhetetlen értéket jelent a kultúremler számára! Minden igénynek megfelelő legmodernebb „SUPER” **RADIO KÉSZÜLÉKEK** legelőnyösebb részletre is nagy választékban kaphatók

RADIO CENTRAL KERN TESTVÉREK

ÁRÚHÁZÁBAN LEVICE-N—LÉVÁN.

Alapított 1881.

Telefon 14. szám

BAROSKA J. mechanikus LEVICE

Telefon 130.

puskaműves

Kálnai utca 3.

JAWA és Č. Z.
motorkerékpárok
raktára.

Legmegbízhatóbb töltények!

Vadászfégyverek, vadászati cikkek!

Lőpor és robbantószer áruda!

Szakszerű javító műhely és kerékpár z o m á n c o z á s.

Az összes gyártmányu

kerékpárok és alkatrészek!

HALÁSZATI cikkek.

Gramofonok és lemezek legújabb felvételek!

Petrix elemek állandóan raktáron.

Zajtalan járás, gyors varrás, tiszta munka, ez az előnye a **PFAFF**

VARRÓ GÉPEKNEK.

